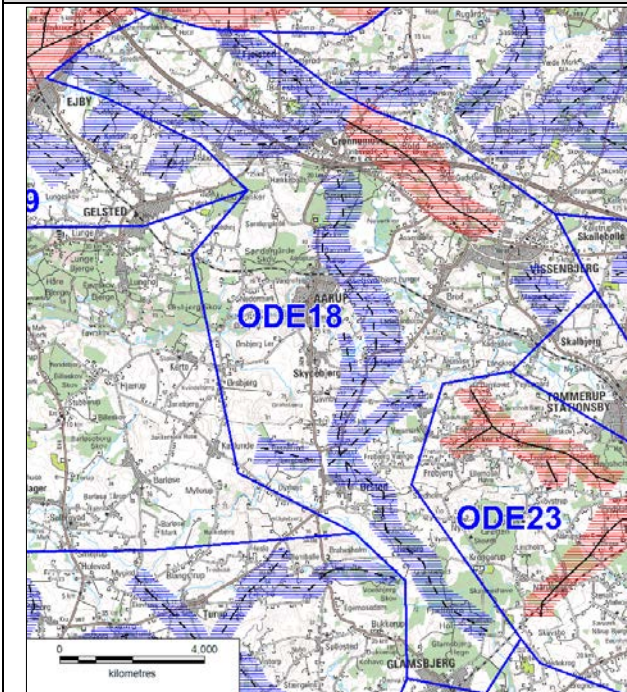
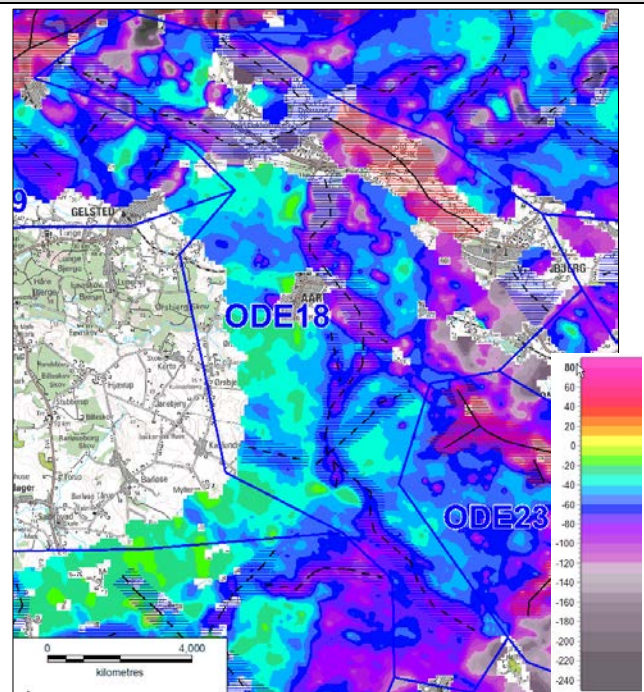

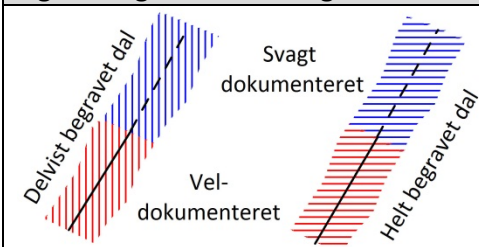
Figur 1: Oversigtskort:

Figur 2: TEM kote for god leder 12 ohmm:

Figur 3: Signaturforklaring:

Geologisk beskrivelse:**Ejby-Vissenbjerg:**

I området mellem Ejby, Grønnemose og Vissenbjerg er der i TEM-data /1/ fundet en NV-SØ orienteret, knap 17 km lang og 0,7-1,5 km bred, helt begravet dal (figur 1 og 2). Dalen kan følges fra Ejby i nordvest til Vissenbjerg i sydøst. Dalen ses som en aflang struktur med højere modstande end omgivelserne. Mellem Grønnemose og Vissenbjerg er modstandene høje, mens de mellem Ejby og Grønnemose har moderate niveauer. Strukturen kan ses fra ca. kote -20 til -30 m og nedefter til kote -100 m; stedvist dybere. Strukturen er omgivet af lavmodstandslag, som i området består af palæogent ler. Fra kote -20 til -30 m og opefter kan dalen ikke længere erkendes i TEM-data. Boring DGU nr. 135.1362 øst for Grønnemose viser kvartære aflejringer til kote -54 m uden at prækvartæret er nået /2/. Denne boring antyder, at dalfyldet overvejende består af moræneler. En anden boring (DGU nr. 135.1671) umiddelbart nord for Grønnemose når paleocænet i kote -92 m og kalken kote -99 m. Over dette ses en tyk serie af moræneler op til omkring kote 0 m. I det nordvestlige dalstykke viser DGU nr. 135.1113 Interglacialt ler fra kote -20 m og ned til kote -32 m, hvor boringen slutter. Dette ler kunne svare til et lavmodstandslag der delvist dækker dalen eller udgør den øvre del af dalfyldet på denne strækning. Da dette lavmodstandslag har ca. samme modstand som det omkringliggende paleocæne ler, kan dalen på denne strækning ikke ses i TEM-data i dette interval. Her træder dalen først frem fra omkring kote -50 m og nedefter. Daltolkningen er mellem Ejby og Grønnemose altså forholdsvis usikker.

Fjeldsted:

En anden og noget kortere dal er kortlagt ved Fjeldsted. Denne ses primært niveauet omkring kote -75 til -50 m /1/. Den har kun svagt højere modstande end omgivelserne. Ingen borerer når ned i denne dal. Dalen er *helt begravet*.

Grønnemose-Glamsbjerg:

Mellem Grønnemose og Glamsbjerg findes en godt 15 km lang, *helt begravet* dal, som overordnet forløber N-S. Denne dal kan ses som en aflang struktur med højere modstande end omgivelserne i SkyTEM-data /1/ fra kote -30 m og ned til kote -100 m, men der er ingen borerer til at bekræfte dalen, bortset fra DGU nr. 145.2878 ved dalens sydøstlige forlængelse, nordøst for Glamsbjerg. Denne boring peger ifølge /4/ på, at det palæogene ler er borteroderet. Men da denne boring viser en kvartær lagserie, som kan korreleres over et større område er boringens placering i forhold til dalen usikker. Dalen træder relativt tydeligt frem i koten for den gode leder (se figur 2). Det formodes således, at er tale om erosion, der når ned i det tertiære ler. Dalen har et bugtet forløb og en bredde på mellem 0,6 og 1 km. Dalen bekræftes af 2 seismiske profiler /3/. Det ene (AAR1) viser dalen ved Aarup by. Her ligger bunden af dalen omkring kote -100 m, hvilket på profilet svarer til lige over toppen af Danienskalken. Dalen ser således ud til at være nederoderet i de tertiære aflejringer herover. Dalens vestlige afgrænsning er usikker i seismikken. Overkanten af dalen ligger ifølge seismikken omkring kote +10 til +20 m. Der ses en kraftig intern reflektor i dalen, som sandsynligvis repræsenterer en erosionsdiskordans. Reflektoren kan følges udenfor dalen mod øst. Det andet seismiske profil (AAR3), sydøst for Skydebjerg, viser også at dalens når ned til omkring kote -100 m, mens toppen findes omkring kote 0 m. På et tredje seismisk profil (AAR4) er dalen svær at se. Der ses nogle forstyrrelser af refleksionsmønstret på det sted, hvor dalen i TEM-data angiveligt skulle findes, men ovenover synes der at eksistere en gennemgående reflektor. Det vurderes at dalen fortsætter videre mod sydøst, men her bliver modstandsbilledet for komplekst til at dalen kan kortlægges.

Ørsted:

Nordvest for Ørsted kan der i SkyTEM-data /1/ ses en NV-SØ orienteret højmodstandsstruktur. Strukturen er 0,7 km bred og 1,6 km lang. Den er afgrænset mod sydøst, mens den mod nordøst rækker udenfor det TEM-kortlagte område. De høje modstande kan ses i koteintervallet -50 til +10 m. Strukturen er bredere i toppen end i bunden, og det tolkes bl.a. derfor, at der er tale om en begravet dal. Dalfylkets modstand er ca. 100 ohmm, hvilket svarer til en sanddomineret lagserie, mens de omkringliggende lag har modstande mellem 30 og 50 ohmm, svarende til moræneler. Der er ingen borerer i området, der kan bekræfte denne lagserie. Ved Kaslunde længere mod vest og udenfor TEM-kortlægningen, ses dog i boring DGU nr. 144.22 en sandet lagserie fra ca. kote +4 til -23 m, og det er muligt, at denne boring er placeret i dalens forlængelse. Dalen er *helt begravet*.

Nord og nordøst for Ørsted ses endnu en dal, og den udgør muligvis forlængelsen af ovennævnte dalstruktur. Den forløber fra Moselund til Orte og kan følges over en afstand på 3,2 km. Den ses som en højmodstandsstruktur mellem kote -45 m og +10 m, mest tydelig er den ved kote -10 m. En nyere undersøgelsesboring er placeret lige midt i denne dal (DGU nr. 144.717). Denne boring viser at de høje modstande svarer til smeltevandssand og -grus. Det paleocæne ler nås i kote -45 m. Dalen er yngre end den lange N-S-gående dal mellem Grønnemose og Glamsbjerg. Dette ses fordi dalens høje modstande ses at gennemskære den anden dals dalfyld.

Tolkningsusikkerhed:

Kun den del af Ejby-Vissenbjerg-dalen, der fremstår med tydelige højmodstandslag og hvor disse højmodstandslag bekræftes af borerer, er kortlagt som *veldokumenteret*. De øvrige dale kategoriseres som *svagt dokumenterede*, da der ikke findes borerer til at bekræfte dem med sikkerhed. Et par seismiske profiler bekræfter dog Grønnemose-Vissenbjerg-dalen og eksistensen vurderes derfor som helt sikker, men da forløbet af dalen stedvist er diffust, er denne dal også kortlagt *svagt dokumenteret*.

Der er tegn på, at der andre steder i området kan findes begravede dale, men kortlægning af disse ud fra SkyTEM alene er usikker.

Referencer:

- /1/ GEUS (2015)/ SkyTEM-data. Udtræk fra GERDA-databasen.
- /2/ GEUS (2015)/ Boredata. Udtræk af Jupiter-databasen.
- /3/ Rambøll (2006)/ Seismisk kortlægning i Indsatsområde Assens. Udført for Fyns Amt, oktober 2006.
- /4/ Rambøll (2012)/ Geologisk model – Odense Vest (Rapportdatabasen Rapport-ID 88257), Udarbejdet for Naturstyrelsen.